به نــاوى خــواى به‌خشــنده‌و ميهره‌بــان
به نــاوى گه‌لـــه‌وه
ئه‌نجـومه‌نى نيشتمانيى كوردســـتان ـ عيـّـراق
ژماره‌ى ده‌رهيـّـنـــان : ٥
رۆژى ده‌رهيـّـنـــان : ٢٠٠٢/٤/٢٥

پـشت بـه حوكمـه‌كانى برگـه (١)ى مـادده‌ى (٥٦) و مـادده‌ى (٥٣) لـه ياسـاى ژمـاره (١)ى هه‌مـــواركـــراوى سالى (١٩٩٢)و ، له‌سه‌ر داواى ئه‌نجـــومه‌نى وه‌زيران و ئـه‌و ياساكارييه‌ش كـــه ئه‌نـــجـومه‌نى نيـشتمانيى كوردستانى ــ عيـّراق لـه دانيـشتنى ئاسـايى ژمـاره (١١)ى رۆژى (٢٠٠٢/٤/٢٤) يــدا ئه‌نجــامى داوه‌و ، به پيّى ئه‌و ده‌ســـه‌لاته‌ش كه برگه (٣)ى مـادده‌ى دووه‌مـى ياســـاى ژمـــاره (١٠)ى ســـالى ١٩٩٧ پيمـانى داوه ، برِيـارى ده‌رهيـنـانى ئـه‌م ياسـايـه‌ى خواره‌وه‌مان دا:

ياسـاى ژمــاره (٥)ى ســـالى ٢٠٠٢
ياساى يه‌كــه‌م هه‌مواركـردنى ياساى ژمـاره (١٨)ى سالى (١٩٩٩)ى
ســنـدوقى خانــه‌نشينى پاريـّـزه‌رانى هه‌ريمى كـوردستانى ــ عيـّــراق

مادده‌ى يه‌كـه‌م :

مادده‌ى (٣) له ياساكه پووچه‌ل ده‌كريته‌وه و ئه‌مه‌ى خواره‌وه له جيگاى داده‌نرىّ :

١. ده‌سـته‌ى سـندوق لـه سـىّ ئه‌نـدامى ئه‌سـلى و سـىّ ئه‌نـدامى يـه‌ده‌گ پيـك ديـت . ئه‌وانـه نوينـه‌رايه‌تى هه‌ريه‌ك له وه‌زاره‌تى داد و وه‌زاره‌تى دارايى و ئابوورى و سـه‌نديكاى پـاريزه‌ران ده‌كه‌ن .
٢. نوينه‌رى وه‌زاره‌تى داد سه‌رۆكايه‌تى ده‌سته‌كه ده‌كاو ، لـه بـه‌رده‌م دادگاكـان و دايـه‌ره‌كانى ديكه‌دا نوينه‌رايه‌تى سندوقه‌كه‌ش ده‌كات .
٣. وه‌زاره‌تـى داد ئه‌نـدامى ئه‌سـلى و ئه‌نـدامى يـه‌ده‌گ لـه دادوه‌ره پلـه يه‌كـه‌كان ده‌پـاليوىّ. وه‌زاره‌تى دارايى و ئابووريش ئه‌ندامى يه‌ده‌گ له‌و فرمانبه‌رانه‌ى خۆى هه‌لده‌بژيرىّ كه پله‌يان له پله‌ى به‌ريوه‌بـه‌ر كـه‌متر نييـه‌و ، سـه‌نديكاى پـاريزه‌رانيش ئه‌نـدامى ئه‌سلى‌و يـه‌ده‌گ لـه پاريزه‌ره راويژكاره‌كان ده‌پاليوىّ .
٤. وه‌زاره‌تى دارايى و ئابوورى ئه‌ندامه ناوبراوه‌كانى ده‌سته‌كه كه له برگه (٣)ى ئه‌م مادده‌يه‌دا هاتووه ، بۆ ماوه‌ى ساليك داده‌مه‌زرينىّ و تازه‌كردنه‌وه‌شيان له باردا هه‌يه .

مادده‌ى دووه‌م :

برگه (٣) له مادده‌ى (٥)ى ياساكه هه‌موار ده‌كرىّ‌و ، به‌م شيوه‌يه‌ى خواره‌وه ده‌خوينريته‌وه :

٣. (١٥٪) ىّ ئـه‌و مزوكرييـه‌ى بـه پـاريزه‌ر ده‌درىّ لـه‌و ده‌عوايانـه‌دا كـه ليژنـه‌ى به‌شـكردنى ده‌عواكان به پيى ياساى پاريزه‌رايه‌تى پيى ده‌سپيرىّ .

ئـــــه‌رشيفى رۆژنامه‌ى وه‌قايعى كــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

ماددەی سێیەم :

برگـە (١) لـە (دووەم)ی مـاددەی شەشـی یاسـاکە پووچـەڵ دەکرێتـەوە و ئەمـەی خـوارەوە لـە جێگای دادەنرێ :

یەکـەم : ئابوونـەی بەشـداربوونی سـاڵانە لـە پـارێزەران بـە پێـی مـاوەی تۆمارکردنەکـەیان بـەم شێوەیەی خوارەوە وەردەگیرێ :

أ. (١٥٠) سەد و پەنجا دینار ئەگەر (٣) سێ ساڵ بەسەر تۆمارکردنەکەیدا تێنەپەڕیبێ .
ب. (٢٠٠) دوو سەد دینار ئەگەر (٣) سێ ساڵ بەسەر تۆمارکردنەکەیدا تێپەڕیبێ .
ج. (٢٥٠) دوو سەد و پەنجا دینار ئەگەر پێنج ساڵ بەسەر تۆمارکردنیدا تێپەڕیبێ .
د. (٣٠٠) سێ سەد دینار ئەگەر دە ساڵ بەسەر تۆمارکردنیدا تێپەڕیبێ .
هـ. (٣٥٠) سێ سەد و پەنجا دینار ئەگەر پازدە ساڵ بەسەر تۆمارکردنیدا تێپەڕیبێ .
و. (٤٠٠) چوار سەد دینار ئەگەر بیست ساڵ بەسەر تۆمارکردنیدا تێپەڕیبێ .

- بەنـدی (سـێیەم) لـە مـاددەی شەشـەم هـەموار دەکـرێ و بـەم شـێوەیەی خـوارەوە دەخوێنرێتەوە :

دووەم : پارێزەر ئابوونەی ساڵی پێشووی بەشداربوونی سندوق بـە یـەك جـار لـە مـاوەی مـانگی کانوونی دووەمی هەموو ساڵێکدا دەدات. خۆ ئەگـەر ، هـات و ، لـە کـات و وەختـی دواکـەوت و نەیدا ، ئەوە لەو بارەدا ڕێژەی (٥٠٪) لەسەدا پەنجای ئابوونـەی بەشـداربوونی سـاڵانەی لەسـەر زیاد دەکرێ .

- بەندی (حەوتەم) ی هەمان ماددە لە یاساکە هـەموار دەکرێـو بـەم شـێوەیەی خـوارەوە دادڕێژرێتەوە :

سـێیـەم : پێویستە لەسـەر دایـەرە ڕەسمییـەکان و شەخـسە مەعنەوییـەکان ڕێـژەی بڕیـاردراوی یاسایی لە مزوکرێی پارێزەر دابشکێنن و یەکسەر هەواڵەی سندوقەکەی بکەن .

ماددەی چـوارەم :

ماددەی (٢١) لە یاساکە هەمواردەکرێو ئەمەی خوارەوە لە جێگای دادەنرێ .

بەدەر لە حوکمەکانی ماددەگەلی رابردوو ، دەستە ئەمانەی خوارەوەش دەدات :

١. مووچەی مانگانە کە لە (٥٠٠) دینار کەمتر نەبێ بۆ خاوخێزانی ئەو پارێزەرانەی کە بـە هـۆی بزاڤی ڕزگاریخوازی کوردەوە شەهید بوون .
٢. مووچەی مانگانـە کـە لـە (٢٥٠) دوو سـەد و پـەنجا دینـار کـەمتر نـەبێ بـۆ خـاوخێزانی ئـەو پارێزەرانەی کە دوای دەست بەرداربوونی دەسەڵاتی مەرکـەزی لـە بـەڕێوەبردنی کوردسـتان واتا دوای ١٩٩١/١٠/٢٣ مردوون تا دەرچوونی یاسای ژمارە (١٨)ی ساڵی (١٩٩٩)ی سندوقی خانەنشینی پارێزەران .

ئـــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کـــــوردستان

ماددەی پێنجـەم :

www.mojkurdistan.com

ماددەی (٢٤) لە یاساکە پووچەڵ دەکرێتەوە .

ماددەی شەشــەم :

وەزارەتی داراییو ئابووری بۆی هەیە ڕێنمایی پێویست بۆ ساناکردنی بەرکارخستنی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەربهێنێ .

ماددەی حەوتەم :

پێویستە ئەنجومەنی وەزیران حوکمەکانی ئەم یاسایە بخەنە بەرکار :

ماددەی هەشتەم :

ئەم یاسایە لە ڕۆژی بلاوکردنەوەی لە (وەقایعی کوردستان) دا ، دەخرێتە بەرکار .

د. ڕۆژ نــوری شــاوەیس
ســەرۆکی ئەنجــومــەنی نیشــتمانیی کوردســتانی ـ عێــراق

هــۆکــارە زەرورەکانی یەکــەم هەمــوارکـــردنی یاسای ژمارە (١٨)ی ساڵی (١٩٩٩)ی سـندوقی خانــەنشینی پارێــزەرانی هەرێمی کــوردستانی ـــ عێــراق

لەبــەر ئــەوەی دەقــەکانی یاســای ژمــارە (١٨)ی ســاڵی (١٩٩٩)ی ســندوقی خانەشــینیی پارێزەرانی هەرێمی کوردستانی عێراق لە ڕۆژی بلاوکردنەوەی لە ڕۆژنامــەی ژمـارە (٥٧)ی ڕۆژی ١٩٩٥/١٢/٢١ی (پەرلەمان)دا خرا بووە بەرکار هەندێ حوکمی تێدا نەبوو کە ئەوە بوو لە مـاوەی کـار پێکردنیـدا هەسـتی پـێ کـرا ، لەبـەر ئـەوە پێویسـتی بـەوە بـوو کـە دووبـارە چـاوی پێدا بخشێنرێتەوە ، نەخاسمە هەندێ حوکمی تایبەت بە ماوەی ڕەفتەنی (الفترة الأنتقالية) سـندوقی خانەنشینی پارێزەران کە پێویست ناکات بمێننەوە ، جگـە لـەوەو ، لـە پێنـاوی بەرزکردنـەوەی سەویەی ژیاریو کۆمەلایەتیو تەندروستی و وەدیهێنانی زەمانـەتی خانەنـشینی پارێزەرانـدا لـە کـاتی ژیـانی خۆیـان و بـۆ خاوخێزانیـان پـاش مردنـی خۆیـان ، هــەروەهاش بـۆ ڕێزگـرتن لـەو پارێـــــزەرانەش کـە خـوێنی خۆیـان بـەخت کـرد و لـە پێنـاوی بزاڤـی ڕزگـاریخوازی کـوردا شەهیدبوون و ، بۆ بەهێزکردنی توانستی سندوقی خانەنشینیی پارێزەران و کاراتر کردنـی ڕۆڵـی سندوقەکەو ، تا وەزارەتـی دادیـش لـە ڕێکخـستنی دەسـتەی سـندوقەکەدا ڕۆڵـی خـۆی ببینێـو ئەرکی سەرۆکایەتیی دەستەکە بە دادوەری پلەی یەکەم بسپێرێ ، لەبەر ئەوانە پێویست وابوو ئەم یاساکارییە ئەنجام بدرێت .

ئـــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کـــــــوردستان
www.mojkurdistan.com